

Posudek vedoucí diplomové práce

Bc. Aleš Sedlmeier, *Francouzské učebnice dějepisu jako inspirace pro české prostředí*, Praha 2020, 146 stran, Přílohy 1 – 9 (23 stran).

Vedoucí práce: PhDr. Hana Havlůjová, Ph.D.

Hodnotící kritéria

	splňuje	splňuje z větší části	splňuje z menší části	nesplňuje
Problematika a cíl práce jsou zformulovány a odpovídají zadání a názvu práce.	x			
Metody využitě autorem jsou adekvátní vzhledem k cíli práce a tématu.	x			
Autor se opírá o relevantní prameny a literaturu .	x			
Struktura práce je vyvážená a logická.	x			
Zpracování vykazuje rysy originality a vlastního přínosu .	x			
Práce je prosta gramatických a stylistických chyb .	x			
Práce je psána kultivovaným odborným jazykem za použití správné terminologie .	x			
Autor správně cituje .	x			
Autor nic podstatného neopomenul (obsah, úvod, závěr, seznam pramenů použité literatury, anotace v češtině a cizím jazyce, rozsah odpovídá zadání).	x			
Autor pravidelně konzultoval s vedoucí práce	x			

Celkové hodnocení (slovně)

Název diplomové práce Aleše Sedlmeiera, *Francouzské učebnice dějepisu jako inspirace pro české prostředí*, odkazuje především ke zdařilé případové studii, kterou autor zařadil do poslední části své práce. V první části podrobně přibližuje dějepisné vyučování ve Francii, jeho postavení v tamějším vzdělávacím systému, a to nejen z hlediska základního a středoškolského vzdělávání, ale také přípravy pedagogů. V části druhé se pak detailně věnuje problematice výuky dějepisu s využitím školních historických pramenů, kterou v uplynulém půlstoletí mnohokrát refleктоvala nejen francouzská historiografie, ale také didaktika dějepisu. První a druhá část práce autorovi slouží jako přípravná fáze pro kvalifikované zhodnocení vybraných francouzských učebnic, které se rozhodl využít při realizaci případové studie ve dvou ročnících osmé třídy české základní školy.

Z přípravných analýz Aleše Sedlmeiera vyplývá, že práce s prameny ve výuce dějepisu má ve Francii dlouholetou a pestrou tradici. V posledním desetiletí, podobně jako v anglosaských či německy hovořících zemích, pak došlo v oblasti didaktiky dějepisu k hlubší reflexi způsobů této práce na základě zkoumání struktury badatelské činnosti historiků. V souladu s mezinárodními pedagogickými trendy a reformami je pak zřejmá snaha o transformaci těchto procesů do školního vyučování. Autor správně zachytil příklon francouzské didaktiky k procedurálním modelům výuky dějepisu a velmi zdařile ukázal, nakolik se prolíná s kompetenčním modelem výuky, který v dnešní době tvoří základ kurikulárních dokumentů po celém světě. Podle Aleše Sedlmeira oba tyto modely zásadně ovlivňují podobu současných francouzských dějepisných učebnic. Jedná se o tzv. analyticko-syntetické učebnice, které nejenže akcentují práci s prameny, ale rovněž podporují formativní vzdělávání i způsoby hodnocení, neboť nabízejí řadu (auto)evaluačních prvků a diferenciaci obtížnosti zadávaných úkolů. K takovému typu učebnic se zatím česká historiografie a didaktika dějepisu postupně dobírá, ale k dispozici na českém trhu ve stejné kvalitě jako ve Francii nejsou.

Aleš Sedlmeier proto ve své případové studii využil autorských překladů dvou vybraných tematických celků: *Měšťané, obchod a otroctví* a *Životní podmínky žen v 19. století* (viz příloha 9). Při hodinách pak sledoval reakce žáků nejen na nový materiál nebo typy úloh, ale také na jejich samostatnou či skupinovou práci s dokumenty. Z hodnocení, do něhož autor zahrnul i výsledky polostrukturovaných rozhovorů s žáky po skončení experimentu, vyplynulo, že francouzské učebnice české žáky svým charakterem upoutaly a vedly je k aktivní práci. Žáci byli podle učitele výrazně zaujati množstvím ikonického textu v učebnici a při rozmanitých činnostech očividně rozvíjeli své historické myšlení. S odstupem času projevovali značné množství kontextuálních i detailních znalostí, které si v průběhu výuky osvojili.

Diplomovou práci Aleše Sedlmeiera považuji za přínosnou z teoretického i praktického hlediska. Vznik práce byl inspirován vzdělávacími potřebami, které autor identifikoval u svých žáků: malá příležitost pro rozvoj historické gramotnosti, nedostatečné podněty pro rozvoj oborových kompetencí v českých učebnicích dějepisu. Velice oceňuji, že vzniku praktické části předcházela zevrubná teoretická příprava a poctivá rešerše francouzsky psaných materiálů. Domnívám, že část práce věnovaná reflexím francouzské historiografie a oborové didaktiky by vydala na samostatnou studii, jež svým rozsahem a hloubkou nemá v současnosti v českém kontextu konkurenci. Teprve na základě detailní znalosti francouzského kontextu přistoupil Aleš Sedlmeier k přípravě případové studie, která však zároveň odráží realitu školy, na které experimentální výuka probíhala. Také v tomto ohledu je předložená diplomová práce nejen inspirativní, ale přímo vzorová. A opět mi nezbývá než doporučit, aby autor případovou studii publikoval v oborově didaktickém tisku. Inspirací se může stát nejen učitelům dějepisu, ale také autorům nových učebnic v ČR.

S ohledem na výše řečené **doporučuji** diplomovou práci Aleše Sedlmeiera **k obhajobě**.

V Praze dne 5. ledna 2021

PhDr. Hana Havlůjová, Ph.D., v. r.
Podpis vedoucí práce